

DOSAR NR. 530/303/2013
3994/2013

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I PENALĂ
Î N C H E I E R E
Ședința publică din data de 18.02.2014
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE: C.E.R.
JUDECĂTOR: P.V.A.
GREFIER : R.C.D.

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București a fost reprezentat de **procuror D.F.**

Pe rol, se află judecarea cauzei penale având ca obiect **apelul** declarat de **apelanta-inculpată D. M. M.** împotriva sentinței penale nr.929/18.11.2013 pronunțată de Judecătoria Sector 6 în dosarul nr.530/303/2013.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă apelanta inculpată personal și asistată juridic de apărător ales, avocat M.E. în baza împuternicirii avocațiale nr.1229136/2014 atașată la fila nr.5 din dosar.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Curtea dispune recalificarea căii de atac ca fiind apel, conform art.10 alin.2 din Legea nr.255/2013.

Apărătorul ales al apelantei inculpate, având cuvântul, depune la dosar motive de apel și apreciază că a intervenit prescripția răspunderii penale cu privire la infracțiunea de înșelăciune, termenul de prescripție fiind calculat conform noilor prevederi legale.

Reprezentanta Ministerului Public, având cuvântul, susține că limitele de pedeapsă pentru infracțiunea de înșelăciune, sunt în mod clar favorabile conform noii legi, respectiv de la 1 an la 5 ani închisoare, astfel încât raportat la aceste limite, termenul de prescripție a răspunderii penale, este de 5 ani atât pe vechea lege (art. 122 lit. d din VCP) cât și pe noua lege (art.154 lit. d din NCP). Astfel, diferă doar termenul de prescripție specială. Conform art. 124 VCP în forma în vigoare înainte de modificarea adusă prin Legea nr. 63/2012, termenul era o dată și jumătate, respectiv 7 ani și jumătate. Conform disp. art.155 alin.4 NCP, termenul este dublu, respectiv 10 ani. Fapta a fost săvârșită în iunie 2006 și dacă se ia în calcul pedeapsa din NCP și prescripția specială din VCP, atunci termenul de prescripție s-a împlinit, ori dacă se ia în calcul pedeapsa din NCP și prescripția din NCP, termenul de prescripție nu este împlinit. Mai susține, că s-a publicat pe site-ul Ministerului Justiției un proiect în dezbatere publică din care rezultă în mod clar că legea penală mai favorabilă se aplică pe instituții, fără a se

preciza care sunt acele instituții. Cu toate acestea, nimeni nu și-a asumat răspunderea la nivel politic asupra acestei chestiuni, iar Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât în majoritate că legea penală mai favorabilă se aplică pe instituții, dar acea hotărâre nu are caracter obligatoriu și nu poate impune niciunui jurist să o aplice dacă nu consideră necesar, astfel încât s-ar impune ca Înalta Curte de Casație și Justiție să fie obligată să se pronunțe în acest sens, fiind vorba de o problemă de care ține soluționarea prezentei cauze. În opinia sa, sunt incidente toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 și următoarele din Noul Cod de procedură penală în sensul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă, cu privire la această chestiune, respectiv dacă se aplică o lege penală mai favorabilă pe instituții în prezentul caz și dacă da, prescripția este o instituție a răspunderii penale autonomă vis-a-vis de pedeapsă? În opinia sa, legea penală mai favorabilă se aplică pe instituții autonome, însă prescripția nu este o instituție autonomă față de pedeapsă, întrucât termenele de prescripție se calculează prin raportare la pedeapsa maximă prevăzută de textul de lege care incriminează infracțiunea. Astfel, nu se poate disocia textul de lege care prevede infracțiunea și pedeapsa cu textul de lege care prevede termenul în care se prescrie răspunderea pentru o asemenea faptă. De asemenea, solicită suspendarea cauzei până la pronunțarea unei hotărâri de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Apărătorul ales al apelantei inculpate, având cuvântul, susține că indiferent dacă a intervenit prescripția răspunderii penale pe vechiul cod sau pe noul cod, se impune continuarea procesului penal, întrucât infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale, iar motivul de apel invocat se referă la faptul că inculpata nu a săvârșit această faptă și cum prescripția răspunderii penale nu face altceva decât să schimbe raportul juridic născut ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni, nu vede utilitatea sesizării instanței supreme având în vedere că urmează să solicite achitarea în baza art.16 lit. c NCPP.

Reprezentanta Ministerului Public, precizează că după administrarea tuturor probelor și finalizarea dezbaterilor, soluția va fi de încetare a procesului penal sau de achitare, fiind foarte important care va fi soluția din cele două, în funcție de răspunsul primit de Înalta Curte de Casație și Justiție asupra prescripției.

Apelanta inculpată, având cuvântul personal, susține că își menține toate declarațiile date anterior și precizează că nu ea este cea care a luat acei bani.

CURTEA:

Prin sentința penală nr.929/18.11.2013 pronunțată de Judecătoria Sector 6 în dosarul nr.530/303/2013, s-au hotărât următoarele:

„În baza art. 215 alin.1, 2, 3 C.pen., cu aplic. art.74 alin.1 lit.a C.pen. cu aplic. art.76 alin.1 lit. c C.pen., condamnă pe inculpata D.M. M., la pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune.

În temeiul art.71 alin. 1 C.p. interzice inculpatei drepturile prev de art. 64 lit.a teza a 2-a C.p.:dreptul de a fi ales, lit.b: dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat, pe durata executării pedepsei.

În baza art. 291 teza a II-a C.pen., cu aplic. art. 74 alin.1 lit.a și art. 76 lit.e C.pen., condamnă pe inculpata **D. M. M.**, la pedeapsa de **2 luni închisoare**, pentru săvârșirea infracțiunii de uz de fals.

În temeiul art.71 alin. 1 C.p. interzice inculpatului drepturile prev de art. 64 lit.a teza a 2-a C.p.:dreptul de a fi ales, lit.b: dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat, pe durata executării pedepsei.

În baza art. 33 lit. a) rap. la art. 34 alin 1 lit. b) cod penal constată că infracțiunile pentru care a fost condamnată prin prezenta sentință sunt concurente și contopindu-le, aplică inculpatei pedeapsa cea mai grea de **1 an și 6 luni închisoare**.

În temeiul art.71 alin. 1 C.p. interzice inculpatului drepturile prev de art. 64 lit.a teza a 2-a C.p.:dreptul de a fi ales, lit.b: dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat, pe durata executării pedepsei.

În baza art. 86 ind.1 Cod penal dispune suspendarea executării pedepsei sub supravegherea Serviciului de Probațiune de pe lângă Tribunalul București pe o perioadă de 4 ani, termen de încercare, stabilit potrivit art. 86 ind.2 Cod penal.

În baza art. 71 alin. 5 Cod penal, suspendă executarea pedepsei accesorii.

În baza art. 86 ind.3 Cod penal pune în vedere inculpatei să se supună măsurilor de supraveghere și obligațiilor prevăzute de art. 86 ind.3 alin. 1 lit. a) – d) Cod penal, respectiv: a) să se prezinte, la datele fixate, la Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul București; b) să anunțe, în prealabil, orice schimbare de domiciliu, reședință sau locuință și orice deplasare care depășește 8 zile, precum și întoarcerea; c) să comunice și să justifice schimbarea locului de muncă; d) să comunice informații de natură a putea fi controlate mijloacele de existență.

În baza art. 359 Cod procedură penală, atrage atenția inculpatei asupra prevederilor art. 86 ind.4 Cod penal, privind revocarea suspendării sub supraveghere, atenționare ce va fi comunicată în scris acesteia.

În baza art. 348 C.p.p. desființează în totalitatea înscrisul falsificat folosit de inculpată, respectiv adeverința de venit nr. 29/26.06.2006 (fila nr.40 DUP).

Ia act că partea vătămată ... nu s-a constituit parte civilă în cauză.

În baza art. 14 Cod proc. pen. rap. la art. 346 Cod proc. pen. cu aplicarea art. 998 – 999 C. civ., admite acțiunea civilă formulată în cauză și obligă inculpata către partea civilă ..., la plata sumei de 32.784,93 lei, reprezentând despăgubiri civile.

În baza art. 191 Cod procedură penală obligă pe inculpată să plătească în favoarea statului cheltuieli judiciare în sumă de 600 lei.”

Pentru a hotărâ în sensul celor de mai sus, instanța de fond a reținut în esență că la data de 27.06.2006 inculpata a solicitat un credit de la ... iar, în

acest scop, a depus la unitatea bancară adeverința de venit cu nr.29/26.06.2006 din care rezulta, în mod nereal, că era angajată la ... din data de 01.05.2005, în funcția de gestionar și a încasat un salariu net lunar, în lunile martie, aprilie și mai 2006, în cuantum de 1.347,00 lei, înscris în baza căruia cererea inculpatei a fost aprobată, fiindu-i acordat un credit de nevoi personale în cuantum de 20.000,00 lei, cu o durată de rambursare de 120 luni.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs, recalificat apel, inculpata, susținând în principal că este nevinovată, solicitând achitarea sa, întrucât nu a săvârșit infracțiunile pentru care a fost trimisă în judecată și condamnată de prima instanță.

Curtea, examinând la acest moment procesual sentința atacată în raport de chestiunea invocată de apărătorul ales al inculpatei, vizând împlinirea termenului de prescripție specială a răspunderii penale, față de data faptelor, precum și în raport de opinia reprezentantului parchetului cu referire la modalitatea de calcul a acestui termen de prescripție specială a răspunderii penale, constată că soluționarea cauzei depinde de dezlegarea, de principiu a unei chestiuni de drept.

Astfel, această chestiune de drept a cărei dezlegare se impune a fi solicitată instanței supreme, se referă la aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome, potrivit art. 5 NCP, respectiv, dacă instituția prescripției răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă, ce poate fi disociată de instituția pedepsei, astfel încât pot fi aplicate dispozițiile mai favorabile din legi diferite în mod separat, pentru fiecare din aceste două instituții, sau dacă, după identificarea legii penale mai favorabile din punct de vedere al limitelor de pedeapsă prevăzute de textul incriminator, prescripția răspunderii penale urmează același regim juridic prevăzut de respectiva lege penală mai favorabilă, chiar dacă prevede un termen de prescripție mai mare.

În speță, inculpata a fost trimisă în judecată și condamnată de instanța de fond pentru săvârșirea în concurs real a două infracțiuni, respectiv, înșelăciune, prev. de art. 215 al. 1,2, 3 C.p. sancționată cu o pedeapsă cuprinsă între 3 ani-15 ani închisoare, în prezent, conform art. 244 al. 1,2 NCP, pedeapsa fiind între 1-5 ani închisoare, și uz de fals, prev. de art. 291 teza a doua C.p., în prezent art. 323 teza a doua NCP, în ambele reglementări limitele de pedeapsă fiind aceleași, de la 6 luni, la 3 ani sau amendă.

Împărtășind opinia aplicării legii penale mai favorabile pe instituții autonome, Curtea observă că legea nouă este mai favorabilă sub aspectul limitelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea de înșelăciune.

Mai mult, se observă așa cum a învederat și reprezentantul Ministerului Public că termenul de prescripție a răspunderii penale, dacă ne raportăm la limitele de pedeapsă prev. de art. 244 al. 1, 2 NCP, și prev. de art. 323 teza a doua NCP, este în ambele reglementări același, respectiv 5 ani, conform disp. art. 122 al. 1 lit. d C.p., respectiv conform disp. art. 154 al. 1 lit. d NCP.

În schimb, termenul special de prescripție a răspunderii penale, diferă în legea veche, față de legea nouă, favorabilă în cazul de față fiind legea veche, care prevede un termen mai scurt potrivit art. 124 C.p. în forma în vigoare înainte de modificarea adusă prin Legea nr. 63/2012, (formă care trebuie avută în vedere în speță, potrivit deciziei Curții Constituționale nr. 1092/18.12.2012, publicată în M. Of. nr. 67/31.01.2013, față de data faptelor, iunie 2006), comparativ cu termenul de prescripție specială a răspunderii penale prev. de art. 155 al. 4 NCP.

În consecință, calculând acest termen de prescripție potrivit art. 124 C.p., în forma în vigoare înainte de modificarea adusă prin Legea nr. 63/2012, prin raportare la art. 122 al. 1 lit. d C.p., față de noile limite de pedeapsă pentru infracțiunea de înșelăciune, net favorabile inculpatei, se poate observa că acest termen s-a împlinit, însă potrivit art. 155 al. 4 NCP rap. la art. 154 al. 1 lit. d NCP, nu s-a împlinit.

În opinia Curții, prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă care trebuie analizată separat din punct de vedere al aplicării legii penale mai favorabile, în raport de instituția pedepsei.

Împărtășind punctul de vedere exprimat de Curtea Constituțională în decizia nr. 1092/18.12.2012, în sensul că prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție de drept penal substanțial, astfel încât orice prorogare a termenelor de prescripție a răspunderii penale sau a prorogării momentului împlinirii acestor termene, trebuie analizată prin prisma principiului aplicării legii penale mai favorabile, Curtea, consideră că legile referitoare la prescripție trebuie să se supună regulilor generale care guvernează aplicarea legii penale în timp, astfel că nu se poate vorbi de o aplicare imediată a legii noi în cazul lor.

Dacă s-ar împărtăși punctul de vedere al reprezentantului Ministerului Public, exprimat în speța de față, în sensul că prescripția specială a răspunderii penale nu poate fi considerată o instituție autonomă, separată de instituția pedepsei, s-ar ajunge la înfrângerea principiului neretroactivității legii penale mai severe (care presupune imposibilitatea aplicării legii penale noi, mai severe, unor fapte comise anterior intrării în vigoare a respectivei legi), care, în cazul de față, are ca scop punerea la adăpost a cetățeanului față de o extindere a dreptului statului de a pedepsi, ulterioară comiterii infracțiunii.

Totodată, această situație ar fi greu de conciliat cu prevederile art.15 alin. (2) din Constituție.

Un alt argument în sprijinul ideii că prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă, independentă de instituția pedepsei, constă în aceea că neîmplinirea prescripției este o condiție a răspunderii penale, ale cărei condiții de exercitare, în baza principiului legalității, trebuie să fie previzibile la momentul comiterii faptei. Prin urmare, aplicarea asupra prescripțiilor în curs, a legii noi, care prelungeste termenul de prescripție, constituie o aplicare retroactivă, defavorabilă inculpatei.

Față de toate aceste considerente, Curtea concluzionează în sensul că prescripția răspunderii penale este o instituție care funcționează autonom față de sancțiune, astfel că nu este posibilă aplicarea criteriului evaluării globale, fiind necesară o aplicare în două etape a legii mai favorabile, întrucât este foarte posibil ca aplicarea automată a termenului de prescripție prevăzut de legea determinată ca fiind mai favorabilă în raport de limitele pedepsei principale, să-i creeze inculpatului o situație mai grea, decât cea atrasă de legea mai severă sub aspectul pedepsei principale.

Iar dacă legea nouă ar fi cea care ar atrage acest tratament, soluția ar încălca principiul neretroactivității legii mai severe.

De aceea, în opinia Curții, soluția corectă este să determinăm mai întâi limitele de pedeapsă aplicabile potrivit legii mai favorabile (în cazul nostru 1-5 ani) iar apoi, pornind de la maximul astfel determinat, să identificăm legea mai favorabilă în privința prescripției (în cazul de față, legea veche, care prevede un termen de 7 ani și 6 luni pentru prescripția specială).

Întrucât, în cauză există puncte de vedere diferite, în baza art. 475 NCPP apreciem că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală, pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu, a chestiunii de drept menționată în considerentele prezentei încheieri.

În baza art. 476 al. 2 NCPP, Curtea va suspenda judecarea cauzei având ca obiect apelul declarat de apelanta-inculpată **D. M. M.**, împotriva sentinței penale nr. 929/18.11.2013 a Judecătoriei Sector 6 București, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În baza art. 475 NCPP sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu, a chestiunii de drept menționată în considerentele prezentei încheieri.

În baza art. 476 al. 2 NCPP suspendă judecarea cauzei având ca obiect apelul declarat de apelanta-inculpată **D. M. M.**, împotriva sentinței penale nr. 929/18.11.2013 a Judecătoriei Sector 6 București, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 18.02.2014.

Președinte,
C.E.R.

Judecător,
P. V. A.

Grefier,
R.C.D.

Red. CER
2 ex. /19.02.2014